

sten af oliereserverne), transportproblemerne, de politisk-geografiske relationer, alt dette, samt den tekniske udvikling i forbindelse med olien, behandles i 6 kapitler svarende til foredrag holdt i radioens søndagsuniversitet. Foruden de primære virkninger, som lige er opregnet, kommer den til lokaliseringen af raffinaderier knyttede erhvervs- og befolkningsmæssige udvikling. Virkningen af alle disse forhold er en gigantisk udvikling, som på forholdsvis kort tid har revideret tilværelsen, hvorfor denne lille bog må siges at være højst aktuel.

N. Kingo Jacobsen.

J. M. Lambert, J. N. Jennings, C. T. Smith, C. Green and J. N. Hutchinson: *The Making of the Broad. A Reconsideration of their Origin in the Light of new Evidence.* Royal Geographical Society, Research Series No. 3, London 1960. 18 × 25 cm. 153 sider. Pris 26/2 inkl. porto ved henvendelse til R. G. S.

The Norfolk Broad, søer fremkommet ved tørveproduktion i det 12.-15. årh., har været genstand for en indgående undersøgelse skabt gennem samarbejde mellem en geolog, en botaniker, en geograf, en arkæolog og en ingeniør. Indtil fremkomsten af disse nye resultater var man nærmest af den opfattelse, at der var tale om et naturfænomen, men omfattende boringer og botaniske analyser har afsløret den menneskeskabte oprindelse af »the broads«. Den historisk-geografiske undersøgelse klarlægger tidspunktet, ejerforholdet etc. Området udviser stor dansk indvandring i det 10. årh. (-by og -torp bebyggelser), og tørveindustrien må være startet kort tid efter denne kolonisering. I forbindelse med den arkæologiske redegørelse diskuteres relative hævnninger og sænkninger til forklaring af fænomenerne. Problemstillingen synes her en noget anden end på denne side af Nordsøen, men man læser redegørelsen med stor interesse.

N. Kingo Jacobsen.

D. R. Denman: *Origins of Ownership. A Brief History of Land Ownership and Tenure from Earliest Times to the Modern Era.* George Allen and Unwin. London 1958. 14½ × 22 cm. 190 sider. 22/6 net.

Støttet af fyldige litteraturhenvisninger gives en efter emnets art let læselig fremstilling af oprindelsen til de forskellige typer af ejerforhold i England afhængig af politiske systemer til forskellige tider med dertil svarende udnyttelsesmønstre. Der er således i det væsentlige tale om et historisk oversigtsværk med vide geografiske perspektiver. England har en rig tradition i historisk geografi at bygge på, og også for danske læsere er der ideer og kundskab af direkte interesse at hente i denne bog. Fra ejerforholdets udvikling i forhistorisk tid, hvor præsteskabets betydning har været afgørende, skildres forholdene frem til den feudale periode under normannerne. Denne periode var et tidsmæssigt lokalt fænomen, som i middelalderen blev omformet af øget viden og tilpasset nye tider, d. v. s. at ejerforholdet var et plastisk fænomen, som blev omformet ved lenenes politiske, sociale og økonomiske tvangssituation. Der gives et godt billede af landsbyfællesskabet, dets problemer og overgangen fra »open fields« til »enclosure«, d. v. s. udskiftningen, der starter så tidligt som i

midten af 13. årh., selv om der først er tale om et almindeligt opbrud i det 15. årh.

Bogen afsluttes med et kapitel om købstæders opståen, ejerforhold og organisation.

N. Kingo Jacobsen.

Geographisches Taschenbuch 1960/61. 12 × 17 cm. XX/589 sider, farvekort, tavler og tabeller. DM 24,—.

Supplementband 1960/61. 12 × 17 cm. XVI/251 sider. DM 14,80. Franz Steiner Verlag, Wiesbaden.

Geographisches Taschenbuch har udviklet sig til en international håndbog, som giver meddelelse om geografiens og især topografiens status på en lang række områder. En væsentlig opgave er naturligvis den organisationsmæssige oversigt, hvortil kommer kataloger og bibliografier. Disse kapitler efterfølges af geografisk-statistiske oplysninger og sammenligninger samt regionalgeografiske behandlinger, biografier, metodiske undersøgelser, praktiske vink og hjælpemidler og meget andet. Man står således nærmest over for en årbog i topografisk arbejde, gennemført ved at lade hvert bind af Geographisches Taschenbuch fremtræde som en afrundet helhed, dog udarbejdet i vekselvirkning med de tidligere. I denne forbindelse kan nævnes, at den foreliggende dobbeltårgang afsluttes med en indholdsfortegnelse omfattende samtlige 8 bind. Det foreliggende bind udkom i august 1960 op til den XIX Internationale Geografkongres og giver i serien Regionalgeografiske Oversigter bl. a. en behandling af Skandinavien samt Island. Supplementsbindet indeholder hovedsagelig organisationsmæssige og bibliografiske oplysninger fra flere lande.

N. Kingo Jacobsen.

Orbis Geographicus 1960. Franz Steiner Verlag, Wiesbaden. 12 × 17 cm. XXV/605 sider. DM 32,—.

I forbindelse med den Internationale Geografkongres i Norden 1960 har professor E. Meynen forestået udgivelsen af en ny adressebog for alverdens geografer og geografi. Den forrige oversigt udkom i Washington i 1952. Orbis Geographicus 1960 indeholder følgende oversigter: 1) liste over medailler indstiftede af geografiske selskaber eller videnskabelige institutter som donation for ydelser i den geografiske videnskabs tjeneste. Denne liste bringer yderligere navne på ikke nulevende personer, som har modtaget disse medailler, pp. 1–60, 2) en historisk udredning over den Internationale Geografunion og de ialt 19 internationale kongresser, der startede 1871 i Antwerpen, og hvoraf 10 blev afholdt før den første verdenskrig, 5 i mellemkrigsperioden og 4 efter den anden verdenskrig, pp. 61–97, 3) statutterne for den Internationale Geografunion, pp. 98–107, 4) liste over præsidenterne for den Internationale Geografunion samt liste over de internationale geografkongresser og deres præsidenter, p. 108, 5) organisationen af den Internationale Geografunion (status i 1960), pp. 109–124, 6) adresseliste over geografiske selskaber, universitetsinstitutioner samt officielle institutter og nær beslektede fagdiscipliner: arktiske, hydrografiske, kartografiske og topografiske insti-